

درس 21 (نهاد حکومت)

1- صاحب نظران در مورد ضرورت حکومت چه گفته اند؟ عده ای از صاحب نظران معتقدند همان طور که زندگی اجتماعی يك ضرورت است و انسان ها نمی توانند به تنهایی زندگی کنند و نیازهای مادی و معنوی خود را برطرف کنند، داشتن حکومت برای يك جامعه نیازی اساسی و يك ضرورت است. و هیچ جامعه ای نمی تواند بدون وجود حکومت باقی بماند.

2- چرا جامعه به حکومت نیاز دارد و نمی تواند بدون وجود حکومت باقی بماند؟ زیرا در زندگی اجتماعی نیازهای مشترکی پدید می آید و افرادی که در يك جامعه زندگی می کنند برای تنظیم امور خود به قوانین و مقرراتی نیاز پیدا می کنند. آنها همچنین برای اجرای قوانین و حل اختلافات و جلوگیری از تجاوز افراد به حقوق یکدیگر، برقراری امنیت و نظم، ایجاد هماهنگی میان فعالیت های مختلف جامعه و دفاع از هجوم دشمنان.... ناگزیرند حکومتی تشکیل دهند و اداره ی امور جامعه را به افرادی بسپارند. بنابراین بدون نهاد حکومت، جامعه دچار اختلال و هرج و مرج می شود.

- 4- برخی از مهم ترین وظایف حکومت ها را نام ببرید؟ (1) وضع قوانین و مقررات لازم در امور مختلف و اجرای قوانین (2) اجرای قوانین (3) برقراری نظم و امنیت (4) رسیدگی به اختلافات و شکایت ها (5) تعلیم و تربیت (6) حفظ میراث فرهنگی (7) سیاست گذاری فرهنگی (8) عمران و آبادی کشور (9) ایجاد وسایل و امکانات لازم برای رفع نیازهای معیشتی، اجتماعی و اقتصادی مردم (10) ایجاد هماهنگی بین فعالیت ها و بخش های مختلف (11) دفاع از کشور و حفظ تمامیت ارضی (12) مدیریت منابع طبیعی و ثروت هایی که به عموم مردم تعلق دارد (13) حمایت از گروه های خاص و نیازمند مانند کودکان بی سرپرست، معلولان و از کار افتادگان
- 5- از نظر اسلام حق حاکمیت مطلق به چه کسی است؟ در جهان بینی توحیدی اسلام، حق حاکمیت مطلق همه ی موجودات و پدیده های جهان فقط از آن خداست. انسان ها و همه ی موجودات دیگر تحت حاکمیت خدا قرار دارند و حکومت حق انحصاری خداوند است و با پیروی از دستورات الهی، به سوی کمال حرکت می کنند.
- 6- جامعه ای که تحت حاکمیت قوانین الهی است چه ویژگی هایی دارد؟ استعدادهای انسان ها در پرتو شناخت حق شکوفا می شود. در چنین جامعه ای مالکیت و سلطه ی اقلیتی بر منابع و ثروت ها و امکانات عمومی و ظلم و تبعیض از میان می رود و عدالت حاکم می شود.
- 7- خداوند در قرآن در سوره نساء آیه 59 در باره حق حاکمیت الهی چه می فرماید؟ ای کسانی که ایمان آورده اید، فرمان برید از خدا و فرمان برید از رسول و اولیای امور از خودتان و اگر در چیزی ستیزه کردید به خدا و رسولش باز گردید.
- 8- خداوند در قرآن در باره حق حاکمیت الهی با توجه به سوره بقره آیه 257 چیست؟ خداوند ولی و سرپرست کسانی است که ایمان آورده اند. آنها را از ظلمت ها به سوی نور بیرون می برد. اما کسانی که کافر شدند، اولیای آنها طاغوت ها هستند که آنها را از نور به سوی ظلمت ها بیرون می برد. آنها اهل آتش اند و همیشه در آن خواهند ماند.
- 9- از دیدگاه اسلام چه کسانی برای اجرای قوانین شایستگی دارند؟ فقط آن گروه از مردم شایستگی دارند به نیابت و وکالت از جانب خدا، مجری قوانین الهی باشند که هم از این قوانین آگاهی و به آن ایمان داشته باشند و هم از نظر تقوا و عدالت از دیگر مردم بالاتر باشند. در رأس این گروه، پیامبران الهی و سپس جانشینان آنها یعنی امامان معصوم (ع) قرار دارند و در غیاب آنان افراد صالح و متقی ادامه دهنده ی راه آنها هستند.
- 10- چرا حق حاکمیت بر انسان ها از آن خداست؟ زیرا خداوند آفریننده ی انسان و مالک حقیقی این جهان هستی است و از همه ی امور آگاهی دارد.
- 11- در حکومت جمهوری اسلامی ایران کلمه ی جمهوری نشانگر چیست؟ کلمه جمهوری اسلامی نشان می دهد که شکل این حکومت، جمهوری است و در آن حق انتخاب و مشارکت مردم در حکومت به رسمیت شناخته می شود.
- 12- در حکومت جمهوری اسلامی ایران کلمه ی اسلامی نشانگر چیست؟ کلمه ی اسلامی نیز یعنی محتوای این حکومت اسلامی است و کشور با اصول و قوانین اسلامی اداره می شود. زمامداران آن نیز باید مومن و معتقد به اسلام و متعهد به اجرای آن باشند.
- 13- از دیدگاه اسلام ولایت مختص چه کسی است؟ از دیدگاه اسلام فقط خدا می تواند بر انسان ها ولایت و حاکمیت داشته باشد. پیامبران و امامان معصوم (ع) نیز از طرف خداوند نمایندگی داشته اند که تا مردم را سرپرستی کنند.
- 14- برطبق اصل پنجم قانون اساسی، در زمان غیبت امام زمان (عج) سرپرستی جامعه ی اسلامی بر عهده ی چه کسی است؟ سرپرستی جامعه ی اسلامی بر عهده ی فقیه عادل و با تقوا، آگاه به زمان، شجاع، مدیر و مدبر است.
- 15- مهم ترین رکن حکومت جمهوری اسلامی چیست و قوای سه گانه از چه بخش هایی تشکیل شده اند؟

رهبری (ولی فقیه)

قوه قضاییه	قوه مجریه	قوه مقننه
رئیس قوه قضاییه، قضات دیوان عالی کشور، دادگاه ها، دادرها و...	رئیس جمهور، معاونان و وزارت خانه	نمایندگان مجلس شورای اسلامی اعضای شورای نگهبان

- 16- چهار مورد از مهم ترین وظایف و اختیارات رهبر جمهوری اسلامی را بنویسید. (الف) تعیین سیاست های کلی نظام و نظارت بر حسن اجرای آنها (ب) فرماندهی کل نیروهای مسلح (ج) نصب و عزل و قبول استعفاي فقهای شورای نگهبان، رئیس قوه قضاییه، رئیس سازمان صدا و سیماي جمهوری اسلامی ایران و فرماندهان نیروهای نظامی، انتظامی و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی... (د) عفو یا تخفیف مجازات محکومان در حدود موازین اسلامی.

- 17- چرا تشکیل شوراهای اسلامی شهر و روستا در قانون اساسی مورد توجه قرار گرفته است؟ از آنجا که نوع حکومت در کشور ما جمهوری اسلامی است و مردم در همه ی شئون حکومت نقش و مشارکت دارند.
- 18- هدف از تشکیل شوراهای اسلامی چیست؟ شوراهای اسلامی با هدف همکاری مردم برای پیشبرد برنامه های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و عمرانی با توجه به شرایط و مقتضیات هر منطقه از کشور تشکیل می شوند.
- 19- حکومت جمهوری اسلامی چه ویژگی هایی دارد؟
- الف: قانون اساسی که مادر همه قوانین است و هیچ قانونی بر خلاف آن به تصویب نمی رسد. در کشور ما بر اساس احکام قرآن نوشته شده است.
- ب: امام خمینی(ره) بنیان گذار حکومت ما شخصیتی روحانی، آگاه از دین اسلام، آشنا با امور مردم و جامعه ی خود بودند، به نمایندگی از طرف مردم حکومت اسلامی را در کشور ایجاد کردند.
- 20- ویژگی های رهبر در حکومت جمهوری اسلامی کدام اند توضیح دهید؟ فقیه – اسلام شناس عادل و با تقوا - آگاه به زمان-شجاع -مدیر و مدبر. (
- 21- مهم ترین رکن حکومت جمهوری اسلامی آن است (رهبری)
- 22- سه قوه مقننه، قضاییه و مجریه تحت نظارت به اداره ی امور کشور می پردازند. (رهبری)
- 23- رهبری جمهوری اسلامی ایران بر پایه ی است. (ولایت فقیه)
- 24- ولایت به معنای است. (سرپرستی)

سوالات تستی درس 21 :

- 1- سه قوه مقننه، قضاییه و مجریه تحت نظارت به اداره ی امور کشور می پردازند؟
- الف (رئیس مجلس ب) رئیس جمهور ج) رهبری د) رئیس قوه قضائیه
- 2- کلمه جمهوری به چه معنا است؟
- الف (عدم مشارکت مردم ب) حق انتخاب ج) اسلامی بودن حکومت د) الف و ج
- 3- مهم ترین رکن حکومت جمهوری اسلامی ایران چیست؟
- الف (قوه مقننه ب) قوه مجریه ج) رهبری د) قوه قضائیه
- 4- بر اساس کدام اصل از قانون اساسی در زمان غیبت امام زمان سرپرستی جامعه بر عهده فقیه عادل و مدبر و است؟
- الف) اصل 6 ب) اصل 5 ج) اصل 9 د) اصل 11
- 5- اعضای شورای نگهبان وقضات مربوط به کدام قوه ها می باشد؟
- الف) مقننه و مجریه ب) مجریه و قضائیه ج) قضائیه و مقننه د) مقننه و قضائیه
- 6- عفو محکومان در حدود موازین اسلامی بر عهده کیست؟
- الف) رئیس جمهور ب) رهبر ج) رئیس مجلس د) رئیس قوه قضائیه

در 22 (حقوق و تکالیف

- 1- وقتی نهاد حکومت در يك جامعه شكل مي گيرد چه چیز پديد مي آید؟ روابط متقابل بين مردم و حکومت پديد مي آید.
- 2- منظور از واژه ي " شهروندی " چیست؟ واژه ي شهر وندي به روابط متقابل مردم و حکومت اشاره دارد . شهروندی ارتباطي است که افراد را به يك حکومت مشخص پیوند مي دهد و در نتیجه براي فرد و حکومت حقوق و تکالیفی ایجاد مي شود.
- 3- منظور از حقوق شهروندان چیست؟ وظایف و تکالیف حکومت نسبت به مردم.